

FSD2842

**Eläkeläismiesten porukointi
kaupunkiaukiolla 2011**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Eläkeläismiesten porukointi kaupunkiaukiolla 2011 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (4.7.2013).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2842. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Wallin, Antti (Tampereen yliopisto): Eläkeläismiesten porukointi kaupunkiaukiolla 2011 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2013-07-04). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2842>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Haastattelukysymykset	5
B	Aineistonäyte	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Eläkeläismiesten porukointi kaupunkiaukiolla 2011

Aineiston nimi englanniksi: Gatherings of Finnish Male Pensioners on a Market Square 2011

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (4.7.2013).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Wallin, Antti (Tampereen yliopisto)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Wallin, Antti (Tampereen yliopisto)

Aineisto luovutettu arkistoon

15.5.2013

Asiasanat

ajankäyttö; arki; aukiot; eläkeläiset; harrastukset; julkiset tilat; kaupungit; kaupunkitila; rutiinit; ryhmät; sosiaaliset suhteet; sosiaaliset verkostot; teollisuustyöntekijät; torit; vapaa-aika

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: ajankäyttö; ikääntyneet; lähiympäristö, kaupunki- ja maaseutuelämä

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto sisältää erään suomalaisen kaupungin toriaukiolla aikaansa viettävien eläkeläismiesten litteroituja haastatteluja sekä tutkijan havaintoja sisältävän kenttäpäiväkirjan.

Eläkeläismiehiä on haastateltu tapauksesta riippuen joko yksin tai ryhmissä. Kysymysten teemat liittyvät julkiseen tilaan ja sen käyttöön sekä aukiolla aikaansa viettävien henkilöiden keskinäisiin sosiaalisiin verkostoihin. Aluksi haastateltavilta kysyttiin heidän aikaisemmasta työelämästään, siviilisäädystään sekä eläkkeellä olo ajasta. Tämän jälkeen kysyttiin mm. haastateltavien päivärutiineista, aukiolla luoduista ihmissuhteista ja haastateltavan ydinporukan rakenteesta. Seuraavaksi kartoitettiin konkreettisia tiloja, joissa haastateltava ja hänen ydinryhmänsä aikaansa viettävät, sekä kysyttiin mm. tekijöistä jotka haastateltava kokee häiriöksi aukion läheisyydessä. Haastateltavilta kysyttiin myös ryhmään ja tilaan liitetyistä merkityksistä sekä ryhmän sisäisistä keskustelun aiheista ja vuorovaikutuksesta. Lopuksi tiedusteltiin mahdollisia kaupunkikeskustaan liittyviä kehitysehdotuksia.

Tutkimuspaikkana toiminut aukio on tyypillinen suomalaisen keskisuuren kaupungin keskustassa sijaitseva aukio. Aukiolla sijaitsee istutuksia, esiintymislava ja suihkulähde, ja sitä leikkaa kävelykatu. Aukiolla tai sen välittömässä läheisyydessä on mm. katukahviloita, terasseja, grilli, jäätelöbaari, kauppoja ja kauppakeskuksia.

Haastateltavilta ei kysyty järjestelmällisesti taustatietoja, kuten ikää, ammattia tai asuinpaikkaa.

Aineistoon kuuluva kenttäpäiväkirja sisältää tutkijan aukiolla tekemiä havaintoja ja muistiinpanoja. Tutkija on kirjoittanut muistiinpanot koneella pääsääntöisesti heti kentältä palattuaan.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Ryhmä, Tapahtuma/prosessi/ilmiö

Perusjoukko/otos: Tutkimusaukiolla aikaansa viettävät eläkeläismiehet

Aineistonkeruun ajankohta: toukokuu 2011 – kesäkuu 2011

Kerääjät: Wallin, Antti (Tampereen yliopisto)

Aineistonkeruun tekniikka: Havainnointi: kenttähavainnointi, Kasvokkainen haastattelu

Keruuväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko; Aineistonkeruuohjeistus: havainnointiohje tai -suunnitelma

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Aineiston määrä: 7 haastattelulitteraatiota ja yksi kenttäpäiväkirja rtf- ja html-tiedostoina.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Litteraatioista ja kenttäpäiväkirjasta on anonymisoitu henkilöihin ja maantieteelliseen alueeseen liittyvät tunnistetiedot käyttäen tutkijan laatimaa pseudonyymilistaa. Tarvittaessa pseudonyymilistaa on täydennetty tietoarkistossa.

Julkaisut

Wallin, Antti (2012) "Tää on hyvä paikka ku täs kulkee kaikki". Eläkeläismiesten porukointi kaupunkiaukiolla. Sosiologian pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Wallin, Antti (2014). Pilke silmäkulmassa. Eläkeläismiesten porukointi kaupunkiaukiolla. Yhdyskuntasuunnittelu 52:1, 53-68.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2842>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (C) vain tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin (esim. pro graduun, liseniaatin- ja väitöstutkimukseen).

Liite A

Haastattelukysymykset

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Haastattelurunko

Taustat

Millaisia hommia olet tehnyt aiemmin?
Kuinka pitkään oot ollut eläkkeellä?
Ootko naimisissa?

Tilalliset käytännöt – havaittu tila – fyysinen tila

Milloin käyt täällä? Mihin aikaan ja minä viikon päivinä? Kesäisin entä talvisin ja sade päivisin?
Kuinka pitkään oot käynyt täällä viettämässä aikaa?
Yleensä kun tulet tänne, mistä tulet ja mihin menet sitten?
Kuinka kauan keskimäärin vietät aikaa tässä kaupungilla seurustellessa?

Onko moni näistä ihmisistä ennestään tuttuja? (sos.)
Oletko tutustunut moniin ihmisiin täällä? (sos.)
Kuinka paljon tässä on vakio tai ydinporukkaa noin.?
Jos ei näy omaa vakioporukkaa, tuleeko mentyä toisiin ryhmiin?

Mitä on niitä tekijöitä jotka tekee tästä otollisen paikan seurusteluun?
Onko muita paikkoja mihin tulee kokoonnuttua?

Esitetty tila – käsitetty tila – henkinen tila

Miksi kokoonnutte juuri tähän kohtaan ettekä johonkin muuhun kohtaan [Aukiolla]?
Mitä ajattelet että muut kaupunkilaiset ajattelevat teidän oleskelusta tässä?
Mitä ajattelet, minkä tyyppistä porukkaa viettää aikaansa YLEISESTI OTTAEN: U-penkeillä; [Grillillä]; [Juppibaarissa]; [Aukiolla]?
Istutko koskaan, kuinka usein käyt: U-penkeillä; [Grillillä]; [Juppibaarissa]; [Aukiolla]?

Miten koet valvooko poliisit tarpeeksi tätä tilaa? Entä vartijat?
Mitkä tekijät koet häiriöksi tässä [Aukion] läheisyydessä? Mistä syystä?
Mistä häiriöistä yleensä keskustellette ryhmässä?
Milloin häiriötä on eniten?
Mitä ajattelet kadun säännöistä, onko kadun säännöt liian lepsut?

Esityksen tila – eletty tila – sosiaalinen tila

Miten kuvailisit tätä ryhmää?
Minkälainen merkitys tällä ryhmällä on sinulle?
Onko täällä kavereita, keheen tulee oltua muutenkin yhteydessä?
Mistä te yleensä puhutte täällä?
Onko jotain asioita mistä ei saa puhua? Entä pieni leikkimielinen piikittely?
Tuleeko usein heitettyä löylyä kiukaalle jos huomaa että joku alkaa ottaa lämpöä?
Entä tuleeko keskusteluun tuotua omia arkoja asioita? Saako kavereilta tukea näihin asioihin?
Neuvooko kaverit jos tarvii neuvoja tai apua?
Onko vielä jotain ryhmän säännöistä?
Tunnetko paljon näiden muiden porukoiden ihmisiä? Tuleeko heidän seuraan usein mentyä?

Lopuksi

Onko jotain kehitysehdotuksia tähän kaupunkikeskustaan liittyen?
Tuleeko mieleen jotain epäkohtia?

Liite B

Aineistonäyte

Wallin, Antti: Eläkeläismiesten porukointi kaupunkiaukiolla 2011 [elektroninen aineisto]. FSD2842. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [jakaja], 2013. teF2842.pdf

A: Kui usei sää käytäs [Aukiolla]?

L: No kyl mää tälläi kesäsi käy melkei tälläi aamukahvil. Sit mää käy tuol [eläkeläisten avopalvelukeskuksessa] syömäs, tieksää ei mu kannat, ku mää asu yksi ni tuol laittaa mitää ni mä osta jotai vähä illaks.

A: Entä talvisi ja sadepäivisi?

L: Kyl mää talvellaki, viimetalvenaki liikui, polkupyöräl ajoi. Mul o kyl auto mut emmä sil autol paljoo aja. Se o siä katokses. Sit tietysti ku mää lähde hakkee jotai tavaraa, mut yleensä mää en oikee kerää mitää tavaraa. Kirjahylly mul on kyl aika täynnä kaikkii kirjoi, ne o kaikki pelkkii seikkailukirjoi.

A: Tuleeks käytyy tos kauppahallis tai [Kauppakeskus Zorrossa]?

L: Juu, kyl mää sillai liiku täsä keskikaupungil et tua kenkät kuluu.

A: Onko mitää sellast vakioryhmää mis..

L: On meil semmone täsä semmone ryhmä kyl. Talvella mää istui tuol [kauppakeskus Mahtiketussa]. Siin oli semmone ryhmä. Et mää en sillo sit, viime talven mää en polttanu tupakkaa sit lainkaa, joi vaa teetä. Nyt mää ole taas ku mä ole ulkon ni ole ruvennu sit. Mut en mää paljo polt tota vihreetä, muutama tupaka päiväs.

A: Millai yleensä tuo päivärytmi ku säät tuut tännekki?

L: Mää ole nyt esimerkiks käyny parturis ja kauppas ja suihkus.

A: Entäs sit ku sää täst lähdet ni?

L: Mää lähde täs sit tua, 11 ruvetaa antaa ruokaa tuol [eläkeläisten avopalvelukeskuksessa] ni mää sin syömää. Siel o aika hyvä ruoka. Kalliimpi ruoka o 6,5, halvempi o 5,5. Yleensä mää en ost mittää sitä halvempaa ku mää osta jottai kokolihaa.

A: Tulee sit kunnol syötyy.

L: Joo kerrapäiväs o hyvä syöd kerrapäiväs.